EUROOPA KOHTU OTSUS (esimene koda)

14. detsember 2006 *

Kohtuasjas C-283/05,

mille esemeks on Oberster Gerichtshof'i (Austria) 30. juuni 2005. aasta otsusega EÜ artikli 68 ja 234 alusel esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 14. juulil 2004, menetluses

ASML Netherlands BV

versus

Semiconductor Industry Services GmbH (SEMIS),

EUROOPA KOHUS (esimene koda),

koosseisus: koja esimees P. Jann, kohtunikud K. Lenaerts (ettekandja), J. N. Cunha Rodrigues, M. Ilešič ja E. Levits,

* Kohtumenetluse keel: saksa.

kohtujurist: P. Léger,
kohtusekretär: ametnik B. Fülöp,

arvestades kirjalikus menetluses ja 6. juuli 2006. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades kirjalikke märkusi, mille esitasid:

— ASML Netherlands BV, esindaja: *Rechtsanwalt* J. Leon,

— Austria valitsus, esindaja: C. Pesendorfer,

— Saksamaa valitsus, esindaja: M. Lumma,

— Madalmaade valitsus, esindajad: H. G. Sevenster, C. ten Dam ja M. de Grave,

— Poola valitsus, esindaja: T. Nowakowski,

— Ühendkuningriigi valitsus, esindaja: T. Harris, keda abistas *barrister* K. Bacon,

— Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: A.-M. Rouchaud-Joët, W. Bogensberger ja M. Wilderspin,

olles 28. septembri 2006. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

1 Eelotsusetaotlus käsitleb nõukogu 22. detsembri 2000. aasta määruse (EÜ) nr 44/2001 kohtualluvuse ja kohtuotsuste täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusasjades (EÜT 2001, L 12, lk 1; ELT eriväljaanne 19/04, lk 42) artikli 34 punkti 2 tõlgendamist.

2 Eelotsusetaotlus on esitatud Veldhovenis (Madalmaad) asutatud äriühingu ASML Netherlands BV (edaspidi „ASML") ja Feistritz-Draus (Austria) asutatud äriühingu Semiconductor Industry Services GmbH (edaspidi „SEMIS") vahelises kohtuvaidluses, mis puudutab Rechtbank 's-Hertogenboschi (Madalmaad) tagaseljaotsuse, millega mõisteti SEMIS-elt ASML-i kasuks välja 219 918,60 eurot ning intressid ja menetluskulud, täitmist Austrias.

Õiguslik raamistik

Määrus nr 44/2001

3 Määruse nr 44/2001 artikli 26 lõiked 1 ja 2 sätestavad:

„1. Kui kostja, kelle alaline elukoht on ühes liikmesriigis, kaevatakse teise liikmesriigi kohtusse ning ta ei ilmu kohtusse, deklareerib see kohus omal algatusel, et ta ei ole asjas pädev, välja arvatud juhul, kui pädevus tuleneb käesoleva määruse sätetest.

2. Kohus peatab menetluse niikauaks, kuni on tõestatud, et kostjal on olnud võimalus menetluse algatamist käsitlev või võrdväärne dokument saada kätte piisavalt aegsasti, et ta oleks saanud end kaitsta, või on tõestatud, et selleks on võetud kõik vajalikud meetmed."

4 Mainitud määruse artikli 26 lõike 3 kohaselt kohaldatakse selle artikli 26 lõike 2 sätete asemel nõukogu 29. mai 2000. aasta määrust (EÜ) nr 1348/2000 tsiviil- ja kaubandusasjade kohtu- ja kohtuväliste dokumentide Euroopa Liidu liikmesriikides kätteandmise [mõiste „kätteandmine" asemel on edaspidi kasutatud täpsemat vastet „kättetoimetamine ja teatavakstegemine"] kohta, kui menetluse algatamist käsitlev või võrdväärne dokument tuli selle määruse kohaselt ühest liikmesriigist teise toimetada.

5 Määruse nr 44/2001 artikli 33 lõike 1 kohaselt tunnustatakse „[l]iikmesriigis tehtud kohtuotsust [...] teistes liikmesriikides ühegi erimenetluse järgimist nõudmata."

6 Kõnesoleva määruse artikli 34 punkt 2 sätestab aga, et otsust ei tunnustata „kui otsus on tehtud tagaselja ning kostjale ei olnud menetluse algatamist käsitlevat dokumenti või võrdväärset dokumenti kätte toimetatud [või teatavaks tehtud] piisavalt aegsasti, et ta oleks saanud end kaitsta, välja arvatud juhul, kui kostja ei algatanud otsuse vaidlustamise menetlust siis, kui tal oli selleks võimalus". [täpsustatud tõlge]

Määrus nr 1348/2000

7 Määruse nr 1348/2000 artikli 19 lõige 1 on sõnastatud järgmiselt:

„Kui menetluse algatamist käsitlev või sellega samaväärne dokument tuli kättetoimetamiseks või teatavakstegemiseks edastada teisele liikmesriigile käesoleva määruse sätete alusel ning kostja ei ole ilmunud kohtusse, peatatakse menetlus seniks, kuni ei ole tõendatud, et:

a) dokument on antud kätte korras, mis on adressaatliikmesriigi siseriiklikus õiguses ette nähtud dokumentide kättetoimetamiseks või teatavakstegemiseks siseriikliku kohtuasja puhul tema territooriumil asuvatele isikutele, või

b) dokument on tegelikult toimetatud kostjale või tema elukohta muul käesolevas määruses ettenähtud viisil,

ning et kummalgi juhul on dokument kätte toimetatud või teatavaks tehtud piisavalt aegsasti, et anda kostjale võimalus kaitseks." [Määruse tõlget on parandatud Euroopa Kohtus, kuna selle eestikeelne tõlge on ebatäpne]

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

8 Rechtbank 's-Hertogenboschi 16. juuni 2004. aasta tagaseljaotsusega mõisteti SEMIS-elt ASML-i kasuks välja 219 918,60 eurot, millele lisanduvad intressid ja menetluskulud (edaspidi „tagaseljaotsus").

9 Eelotsusetaotlusest nähtub esiteks, et kohtukutse ilmuda Rechtbank 's-Hertogenboschi 19. mai 2004. aasta kohtuistungile toimetati SEMIS-ele kätte alles 25. mail 2004 ja teiseks, et tagaseljaotsust talle kätte toimetatud ega teatavaks tehtud ei ole.

10 ASML-i taotlusel tunnistati tagaseljaotsus esimese astme kohtu Bezirksgericht Villachi (Austria) 20.detsembri 2004. aasta määrusega täitmisele pööratavaks, võttes arvesse Rechtbank 's-Hertogenboschi 6. juuli 2004. aasta tõendit, mis tunnistas selle otsuse „esialgselt täitmisele pööratavaks". Bezirksgericht Villach pööras selle otsuse ka sundtäitmisele.

11 SEMIS-ele tehti teatavaks selle määruse ärakiri. Tagaseljaotsust sellele täitmisteatele lisatud ei olnud.

12 SEMIS esitas mainitud määruse peale apellatsioonkaebuse ja Landesgericht Klagenfurt (Austria) jättis tagaseljaotsuse täitmise taotluse rahuldamata, kuna „võimalus otsust vaidlustada" määruse nr 44/2001 artikli 34 punkti 2 tähenduses eeldab, et kostjale on see otsus teatavaks tehtud või kätte toimetatud. Kõnesolev kohus lükkas ümber ASML-i argumendid selle kohta, et kohaldada tuleks artikli 34

punktis 2 sisalduvat tunnustamata jätmise aluse suhtes kehtestatud erandit, kuna SEMIS oli teadlik esiteks nii Madalmaades tema vastu algatatud menetlusest, kuna talle oli selle kohta 25. mail 2004 kätte toimetatud või teatavaks tehtud kohtukutse, ja teiseks ka mainitud tagaseljaotsuse olemasolust, kuna talle oli teatavaks tehtud Bezirksgericht Villachi 20. detsembri 2004. aasta määrus selle täitmisele pööramise kohta.

13 ASML-i kassatsioonkaebust menetlev Oberster Gerichtshof märgib, et SEMIS-ele ei ole antud juhul menetluse algatamist käsitlevat dokumenti või võrdväärset dokumenti kätte toimetatud ega teatavaks tehtud aja jooksul, mis oleks võimaldanud tal end kaitsta, kuivõrd Rechtbank 's-Hertogenboschi kohtukutse toimetati talle kätte alles pärast kohtuistungi toimumise kuupäeva. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu kohaselt on seega antud asjas kohaldatav määruse nr 44/2001 artikli 34 punktis 2 sätestatud tunnustamisest ja täitmisest keeldumise alus, välja arvatud siis, kui on täidetud selle kohta kehtestatud erandi tingimused ehk on tehtud kindlaks, et artikli 34 punkti 2 teise poole kohaselt ei olnud SEMIS „algatanud otsuse vaidlustamise menetlust siis, kui tal oli selleks võimalus".

14 Kuna Oberster Gerichtshof leidis, et tema lahendada olevas kohtuasjas on vaja tõlgendada määruse nr 44/2001 artikli 34 punkti 2, otsustas see kohus menetluse peatada ning esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas nõukogu [...] määruse (EÜ) nr 44/2001 [...] artikli 34 punkti 2 lauseosa „välja arvatud juhul, kui kostja ei algatanud otsuse vaidlustamise menetlust siis, *kui tal oli selleks võimalus*" tuleb tõlgendada nii, et see „võimalus" eeldab igal juhul liikmesriigis tehtud hagi rahuldamise tagaseljaotsuse nõuetekohast kättetoimetamist või teatavakstegemist vastavalt kohaldatavatele kättetoimetamist või teatavakstegemist puudutavatele sätetele?

2. Kui vastus esimesele küsimusele on eitav,

siis kas Rechtbank 's-Hertogenboschi 16. juuni 2004. aasta tagaseljaotsuse Austrias täitmisele pööratavaks tunnistamise taotlust ning välisriigi niisuguse täitedokumendi, mis on tunnistatud täitmisele pööratavaks, sundtäitmisele pööramist käsitleva määruse ärakirja kättetoimetamise või teatavakstegemisega tekkis kostjal ja võlgnikul [...] kohustus kontrollida esiteks, kas niisugune kohtuotsus on olemas, ja teiseks uurida, millised edasikaebamise võimalused näeb ette otsuse teinud riigi õiguskord, et sellest lähtudes määrata kindlaks, kas tal oli võimalus otsust vaidlustada, mis on peamine eeldus selleks, et kohaldada erandit määruse nr 44/2001 artiklis 34 sätestatud tunnustamata jätmise alustest?"

Eelotsuse küsimused

15 Siseriiklik kohus küsib nende kahe küsimusega, mida tuleb käsitleda koos, sisuliselt seda, kas määruse nr 44/2001 artikli 34 punkti 2 tuleb tõlgendada nii, et tingimus, mille kohaselt pidi olema „võimalus" selle sätte tähenduses vaidlustada seda tagaseljaotsust, mille täitmist taotletakse, tähendab, et niisugune otsus pidi kostjale olema nõuetekohaselt kätte toimetatud või teatavaks tehtud; või piisab ka sellest, et kostja oli selle otsuse olemasolust teada saanud selles riigis toimunud täitemenetluse käigus, kus täitmist taotleti.

16 Selle kohta tuleb kohe alguses tõdeda, et nendele küsimustele ei ole võimalik vastata üksnes määruse nr 44/2001 artikli 34 punkti 2 sõnastuse põhjal.

17 Kõnesolev punkt sätestab sõnaselge kostjale kättetoimetamise või teatavakstegemise tingimuse vaid seoses menetluse algatamist käsitleva dokumendiga või võrdväärse dokumendiga, mitte aga seoses tagaseljaotsusega.

18 Seejärel tuleb esile tuua, et määruse nr 44/2001 artikli 34 punkti 2 sõnastus erineb märgatavalt samaväärseist sätteist 27. septembri 1968. aasta konventsioonis kohtualluvuse ja kohtuotsuste täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusasjades (EÜT 1972, L 299, lk 32), mida on muudetud 9. oktoobri 1978. aasta konventsiooniga Taani Kuningriigi, Iirimaa ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi ühinemise kohta (EÜT L 304, lk 1; muudetud tekst lk 77), 25. oktoobri 1982. aasta konventsiooniga Kreeka Vabariigi ühinemise kohta (EÜT L 388, lk 1) ja 26. mai 1989. aasta konventsiooniga Hispaania Kuningriigi ja Portugali Vabariigi ühinemise kohta (EÜT L 285, lk 1) ning 29. novembri 1996. aasta konventsiooniga Austria Vabariigi, Soome Vabariigi ja Rootsi Kuningriigi ühinemise kohta (EÜT 1997, C 15, lk 1; edaspidi „Brüsseli konventsioon").

19 Brüsseli konventsiooni artikli 27 punkt 2 sätestab, et „otsust ei tunnustata, kui otsus on tehtud tagaselja ning kostjale ei olnud menetluse algatamist käsitlevat või võrdväärset dokumenti nõuetekohaselt kätte toimetatud või teatavaks tehtud piisavalt aegsasti, et ta oleks saanud end kaitsta".

20 Seevastu määruse nr 44/2001 artikli 34 punkt 2 ei nõua menetluse algatamist käsitleva dokumendi puhul tingimata mitte selle nõuetekohast kättetoimetamist või teatavakstegemist, vaid kaitseõiguse sisulist arvestamist.

21 Viimasena tuleb märkida, et artikli 34 punkt 2 näeb ette võimaluse erandjuhul otsust tunnustada ja täita juhul, kui kostja ei algatanud otsuse vaidlustamise menetlust siis, kui tal oli selleks võimalus.

22 Järelikult tuleb määruse nr 44/2001 artikli 34 punkti 2 tõlgendada selle määruse eesmärkidest ja ülesehitusest lähtuvalt.

23 Kõnesoleva määruse eesmärkide kohta nähtub selle teisest, kuuendast, kuueteistkümnendast ja seitsmeteistkümnendast põhjendusest, et selle eesmärk on tagada vorminõuete lihtsustamise kaudu liikmesriikidest pärinevate tsiviil- ja kaubandusasjades tehtud otsuste vaba liikumine, et nende tunnustamine ja täitmine oleks lihtne ja kiire.

24 Seda eesmärki, nagu Euroopa Kohus on juba leidnud Brüsseli konventsiooni artikli 27 lõike 2 kohta, ei tohi siiski saavutada kaitseõigust ükskõik millisel viisil nõrgendades (vt eelkõige 11. juuni 1985. aasta otsus kohtuasjas 49/84: Debaecker ja Plouvier, EKL 1985, lk 1779, punkt 10; 13. oktoobri 2005. aasta otsus kohtuasjas C-522/03: Scania Finance France, EKL 2005, lk I-8639, punkt 15, ja 16. veebruari 2006. aasta otsus kohtuasjas C-3/05: Verdoliva, EKL 2006, lk I-1579, punkt 26).

25 Sama nõue tuleneb ka määruse nr 44/2001 kaheksateistkümnendast põhjendusest, mille kohaselt tähendab kaitseõiguse järgimine, et kostjal peab olema võimalus esitada võistleva menetluse raames apellatsioonkaebus täidetavaks kuulutamise vastu, kui tema arvates on olemas mõni põhjus täitmata jätmiseks.

26 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt on põhiõigused lahutamatu osa üldistest õiguspõhimõtetest, mille järgimise peab Euroopa Kohus tagama (vt eelkõige 28. märtsi 1996. aasta arvamus 2/94, EKL 1996, lk I-1759, punkt 33). Seda tehes tugineb Euroopa Kohus liikmesriikide ühesugustele riigiõiguslikele tavadele ning rahvusvahelistele inimõigusi puudutavatele õigusaktidele, mille koostamisel liikmesriigid on osalenud või millega nad on liitunud. Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonil (edaspidi „EIÕK") on siinjuures eriline

tähendus (vt eelkõige 15. mai 1986. aasta otsus kohtuasjas 222/84: Johnston, EKL 1986, lk 1651, punkt 18, ja 28. märtsi 2000. aasta otsus kohtuasjas C-7/98: Krombach, EKL 2000, lk I-1935, punkt 25).

27 EIÕK-st Euroopa Inimõiguste Kohtu tõlgenduses nähtub, et kaitseõigus, mis tuleneb selle konventsiooni artiklis 6 sätestatud õigusest õiglasele menetlusele, nõuab tegeliku ja tõhusa kaitse olemasolu, mis tagab kostjale võimaluse oma õigusi tegelikult kasutada (Euroopa Inimõiguste Kohtu 13. mai 1980. aasta otsus kohtuasjas Artico *vs.* Itaalia, A-seeria, nr 37, punkt 33 ja 12. oktoobri 1992. aasta otsus kohtuasjas T *vs.* Itaalia, A-seeria, nr 245, punkt 28).

28 Nagu märkis ka kohtujurist oma ettepaneku punktis 105, on Euroopa Inimõiguste Kohus sedastanud — kuigi kriminaalasjade puhul — lisaks seda, et kui kohtualune ei ole apellatsioonikohtu otsuse põhjendustest teadlik selle otsuse peale kassatsioonikohtule kaebuse esitamiseks ette nähtud ajavahemiku jooksul, siis on sellega rikutud EIÕK artikli 6 lõikeid 1 ja 3, kuna asjaomasel isikul ei olnud tegelikult ja tõhusalt võimalik kasutada edasikaebevõimalust (vt 16. detsembri 1992. aasta otsus kohtuasjas Hadjianastassiou *vs.* Kreeka, A-seeria, nr 252, punktid 29–37).

29 Teiseks tuleb tunnustamise ja täitmise valdkonnas määrusega nr 44/2001 kehtestatud korra kohta esile tuua, nagu seda on teinud ka kohtujurist oma ettepaneku punktis 112, et kostja õiguste järgimine tagaseljaotsuse tegemisel on tagatud kahekordse kontrolli kaudu.

30 Määruse nr 44/2001 artikli 26 lõike 2 ja määruse nr 1348/2000 artikli 19 lõike 1 koosmõjust tuleneb, et otsuse teinud riigis toimuva algse menetluse käigus peab kohus peatama menetluse niikauaks, kuni on kindlaks tehtud, et kostjal on olnud võimalus menetluse algatamist käsitlev või võrdväärne dokument saada kätte piisavalt aegsasti, et ta oleks saanud end kaitsta, või on tõestatud, et selleks on võetud kõik vajalikud meetmed.

31 Kui kostja vaidlustab otsuse teinud riigist pärineva täidetavaks kuulutamise otsuse selles riigis toimuva tunnustamis- ja täitemenetluse käigus, kus täitmist taotletakse, siis võib seda taotlust läbi vaataval kohtul tekkida vajadus hinnata tunnustamisest ja täitmisest keeldumise aluseid nagu näiteks seda, mis on sätestatud määruse nr 44/2001 artikli 34 punktis 2.

32 Just eelnevaid kaalutlusi arvestades tuleb kindlaks teha, kas tagaseljaotsuse kättetoimetamata või teatavaks tegemata jätmise korral piisab üksnes sellest, et isik, kelle vastu täitmist taotletakse, on kõnesoleva otsuse olemasolust selle täitmise hetkel teadlik, et oleks võimalik tõdeda, et tal oli määruse nr 44/2001 artikli 34 punkti 2 tähenduses võimalus mainitud otsust vaidlustada.

33 Põhikohtuasja kohta on üheselt selge, et kostjale ei olnud tagaseljaotsust kätte toimetatud ega teatavaks tehtud, mistõttu ta ei olnud ka selle sisust teadlik.

34 Nagu on oma Euroopa Kohtule esitatud märkustes õigustatult väitnud Austria, Saksamaa, Madalmaade ja Poola valitsus ning Euroopa Ühenduste Komisjon, on otsuse vaidlustamine võimalik vaid siis, kui selle vaidlustajale on antud võimalus tutvuda selle otsuse sisuga, mistõttu see, et isik on kõnesoleva otsuse olemasolust teadlik, ei ole vaidlustamiseks piisav.

35 Käesoleva kohtuotsuse punktides 27 ja 28 osundatud kohtupraktika tähenduses nõuab tegelik vaidlustamisvõimalus, mille kaudu kostja saab oma õigusi kaitsta, et kostjal oleks võimalus tutvuda tagaselja langetatud otsuse põhjendustega, et neid tõhusalt vaidlustada.

36 Eelnevast järeldub, et üksnes asjaolu, et kostja on teadlik tagaselja langetatud otsuse sisust, võimaldab kooskõlas kaitseõiguse ja selle tegeliku kasutamise arvestamise nõuetega tagada, et kostjal oli määruse nr 44/2001 artikli 34 punkti 2 kohaselt võimalus seda otsust vaidlustada otsuse teinud riigi kohtus.

37 See järeldus ei sea kahtluse alla nende muudatuste kasulikku mõju, mis võrreldes Brüsseli konventsiooni artikli 27 punkti 2 samaväärsete sätetega tehti määruse nr 44/2001 artikli 34 punkti 2.

38 Nagu seda märkis ka kohtujurist oma ettepaneku punktides 58 ja 60, on määruse nr 44/2001 artikli 34 punkti 2 eesmärk eelkõige vältida olukorda, kus kostja ootaks oma kaitseõiguse rikkumisele tuginemiseks kuni tunnustamis- ja täitemenetluseni selles riigis, kus täitmist taotletakse, samas kui tal oli võimalus seda otsust vaidlustades oma õigusi kaitsta riigis, kus vastav otsus tehti.

39 Määruse nr 44/2001 artikli 34 punkt 2 ei tähenda sellest hoolimata, et kostja on kohustatud astuma iseseisvaid samme, mis lähevad kaugemale tavapärasest hoolsusest, nagu näiteks viima end kurssi teises liikmesriigis tehtud otsuse sisuga.

40 Järelikult peab kostja selleks, et tal oleks olnud määruse nr 44/2001 artikli 34 punkti 2 tähenduses võimalus tema kahjuks tehtud tagaseljaotsust vaidlustada, olema olnud teadlik selle otsuse sisust, mis eeldab, et see otsus on talle kätte toimetatud või teatavaks tehtud.

41 Siiski tuleb täpsustada, nagu seda tegid Euroopa Kohtule esitatud märkustes Austria, Saksamaa ja Ühendkuningriigi valitsus, et tagaseljaotsuse nõuetekohane kättetoimetamine või teatavakstegemine ehk kõigi sellele kehtestatud eeskirjade järgimine ei ole vältimatult vajalik, asumaks seisukohale, et kostjal oli vaidlustamisvõimalus olemas.

42 Nagu märkis ka kohtujurist oma ettepaneku punktis 65, viib määruse nr 44/2001 artikli 34 punkt 2 siinkohal paralleeli tõmbamiseni menetluse algatamist käsitleva dokumendi ja tagaseljaotsuse vahel.

43 Nii menetluse algatamist käsitleva dokumendi kui ka tagaseljaotsuse kättetoimetamine või teatavakstegemine, kui see on toimunud piisavalt aegsasti ja selliselt, et kostjal on võimalik end kaitsta, annavad mõlemad kostjale võimaluse kindlustada tema õiguste järgimine otsuse teinud riigi kohtus.

44 Järelikult ei nõua määruse nr 44/2001 ülesehitus, et tagaseljaotsuse kättetoimetamise või teatavakstegemise suhtes peaksid kehtima rangemad tingimused kui need, mis on selle määruse artikli 34 punktis 2 sätestatud menetluse algatamist käsitleva dokumendi kättetoimetamise või teatavakstegemise kohta.

45 Mis puudutab menetluse algatamist käsitlevat dokumenti või võrdväärset dokumenti, siis on Brüsseli konventsiooni artikli 27 punktis 2 sätestatud formaalse nõuetekohasuse tingimus, nagu on meelde tuletatud käesoleva kohtuotsuse punktis 20, määruse nr 44/2001 artikli 34 punktist 2 kaotatud.

46 Selles sättes kehtestatud tunnustamisest ja täitmisest keeldumise aluse suhtes kehtestatud erand ei eelda seega tingimata mitte igas mõttes nõuetekohast kättetoimetamist või teatavakstegemist, vaid vähemalt seda, et kostja on otsuse sisust teadlik piisavalt aegsasti selleks, et ennast kaitsta.

47 Järelikult peavad olema vorminõuded, millele kättetoimetamine või teatavakstegemine peab vastama, nagu märgib ka kohtujurist oma ettepaneku punktis 69, võrreldavad nendega, mis ühenduse õiguslooja on määruse nr 44/2001 artikli 34 punktis 2 ette näinud menetluse algatamist käsitlevate dokumentide kohta, millest tingituna ei saa niisugune vorminõuete eiramine, mis ei kahjusta kaitseõigust, olla piisav selleks, et jätta tunnustamisest ja täitmisest keeldumise aluse suhtes kehtestatud erand kohaldamata.

48 Järelikult peab kostja selleks, et tal oleks olnud määruse nr 44/2001 artikli 34 punkti 2 tähenduses võimalus tema kahjuks tehtud tagaseljaotsust vaidlustada, olema olnud teadlik selle otsuse sisust nõnda, et ta oleks saanud piisavalt aegsasti tõhusalt kaitsta oma õigusi otsuse teinud riigi kohtus.

49 Kõiki eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb esitatud küsimustele vastata, et määruse nr 44/2001 artikli 34 punkti 2 tuleb tõlgendada selliselt, et kostjal on „võimalus" end kaitsta tema kahjuks tehtud tagaseljaotsuse vastu siis, kui ta on tõepoolest teadlik selle sisust, kuna see otsus on talle kätte toimetatud või teatavaks tehtud piisavalt aegsasti, et ta saaks end kaitsta otsuse teinud riigi kohtus.

Kohtukulud

50 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule märkuste esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (esimene koda) otsustab:

Nõukogu 22. detsembri 2000. aasta määruse (EÜ) nr 44/2001 kohtualluvuse ja kohtuotsuste täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusasjades artikli 34 punkti 2 tuleb tõlgendada selliselt, et kostjal on „võimalus" end kaitsta tema kahjuks tehtud tagaseljaotsuse vastu siis, kui ta on tõepoolest teadlik selle sisust, kuna see otsus on talle kätte toimetatud või teatavaks tehtud piisavalt aegsasti, et ta saaks end kaitsta otsuse teinud riigi kohtus.

Allkirjad